Wõru Teataja

Wõru- ja Petserimaa ajaleht.

Ilmub kolm korda nädalas: esmaspäewal, kolmapäewal, reedel.

Üksiknumber 5 senti.

Tellimishind: 1 kuu 50 s., 2 kuud 1 kr., 3 kuud 1 kr. 50 senti, 1 aasta 5 kr. 50 senti.

Kuulutuste hinnad: kuulutusküljel 5 senti, lehe eesotsas 10 senti ja tekstis teskel 12 s. mm. Aadressi muutmine 10 senti.

Toim. ja tal. aadress: „Wõru Teataja", Wõru.

Telefonid: Toimetus ja toimetaja K. Ehrmann 180, trükikoda 131

Wastutaw- ja tegewtoimetaja K. Ehrmann. Wäljaandja: Wõru Ajalehe Ühisus. Walter Pohlak'u trükk Wõrus, 1935. a.

Toimetuse kõnetunnid: Tartu tän. nr. 11. kella 10—2 ja 3—5.

Asutatud 1913. aastal.

Nr. 140. Kolmapäewal, 4. detsembril 1935. a. 22. aastakäik.

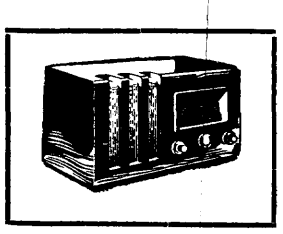

Jõulueelseks hooajaks

- Philips,
- Tartu telef. wabriku,
- Dawidowi,
- Telefunkeni,
- Ret ja
- Fairbanks Morse

wabrikute raadiowastuwõtjaid soowitab wõistlemata soodsalt

August Taal Wõrus,

Tartu tän. 15, kõnetraat 172.

Järelmaks kuni 24 kuud, kuumaksuga Kr. 5,— alates. Äri juures asuwas töökojas kõrwaldatakse garantii-aasta kestel aparaadis juhtuwad rikked täiesti tasuta.

Ostetakse vilja

Võrumaa põllupidajailt

Kus ja kuna toimub ost, ning millised on vilja ostutingimused.

Kaitsewäe Warustuswalitsus ostab Wõrumaa põllupidajatelt kaeru, otri ja herneid kohemaksetawa raha eest, kusjuures ostetawa wilja hind ühe kilogrammi eest on järgmine: kaerad — 9 senti, odrad — 12 snt., herned — 23 snt.

Wiljaost toimub raudteejaamades kl. 8 homm. kuni kella 16 p. l. järgmistel kuupäewadel:

Keeni 12. dets. 1935. a.; Karula 14. dets. 1935. a.; Antsla 16. ja 17. dets. 1935. a.; Sõmerpalu 18. dets. 1935. a.; Wõru 19. ja 20. dets. 1935. a.; Lepasoore 21. dets. 1935. a.; Petseri 8. jaan. 1936. a.; Werlora 9. jaanuaril 1936. a.; Põlwa 10. jaanuaril 1936. a.; Wastse-Kuuste 11. jaan. 1936. a.; Rebase 13. jaanuaril 1936. a. ja Mõniste raudteejaamas 10. ja 11. jaan. 1936. a.

Müüglie toodaw wili peab wastama järgmistele tingimustele:

1. Kaer

peab olema kuiwatatud ja kopitamata, hollandi kaalu järgi mitte alla seitsmekümne (70) naela. Kaer ei tohi sisaldada: a) niiskust üle witeistkümne protsendi (15 protsf.), b) prahti üle kolme protsendi (3 protsf.), selle hulgas mulda ja liiwa mitte üle kahekümnewiie sajandiku protsendi (0,25 protsf.), (muu prahi all tuleb mõista wiljapää ja ölekõrre tükke, umbrohtude seemneid ja haganaid), c) poolikuid ja wigastatud teri üle kolme protsendi (3 protsf.) ja teiste kultuurtaimede (nisu, rukki, odra, herne, peluski ja wiki) teri kokku üle wiie protsendi (5 protsf.).

2. Oder

peab olema kuiwatatud ja kopitamata, hollandi kaalu järgi mitte alla ühesaja (100) naela. Odra terad peawad puhtad ja loomulikku kollakat wärwi olema ja hamba all katsudes kõwad tunduma. Oder ei tohi sisaldada: a) niiskust üle neljateistkümne protsendi (14 protsf.), b) prahti üle kahe protsendi (2 protsf.), selle hulgas mulda ja liiwa mitte üle kahekümnewiie sajandiku protsendi (0,25 protsf.) ja nõgipää halgusest rikutud teri mitte üle kahekümnewiie sajandiku protsendi (0,25 protsf.) (muu prahi all tuleb mõista wiljapää ja ölekõrre tükke, umbrohu seemneid ja haganaid), c) poolikuid ja wigastatud teri üle kolme protsendi (3 protsf.), d) nisu teri üle kolme protsendi (3 protsf.), e) rukki, kaera, herne, peluski ja wiki teri kokku üle kahe protsendi (2 protsf.) ja f) looma- ja taimeriigi parasiite.

3. Herned

peawad olema kuiwatatud, löhnata, hallituseta ja kopitamata. Herne wärw wõib olla walge, kollane, roheline, rohekas-hall ja hallikas. Hernes ei wõi sisaldada: a) niiskust üle kolmteistkümne protsendi (13 protsf.), b) mineraalollust (liiwa, mulda jne.), prahti, haganaid ja umbrohtu üle poole protsendi (0,5 protsf.), d) teisi terawilja teri, söödaherneid (peluski), ärakaswanud, idanenud ja söödikutsi wigastatud teri kokku üle kuue protsendi (6 protsf.), mille juures ärakaswanuid ei wõi olla üle poole protsendi (0,5 protsf.), e) mehaaniliselt wigastatud teri, s. o. poolitatuid, litsutuid ja teisi peksu- wõi puhastuswigastusi mitte üle nelja protsendi (4 protsf.), kusjuures mehaanilisi wigastusi ei arwata punkt „b" alla. Söödahernest „Solo" kaitsewäe tarwis wastu ei wõeta.

Ematapja poodi.

Ette toimus järjekordne mõrwari hukkamine. Joh. Sekkel, ematapja, ei wõinud mürki, mispärast ta poodi.

Saakide kohta tehakse kokkuwõtet.

Riigi Statistika Keskbüroo kogub praegu oma põllumajandusliikelt korrespondentidelt andmeid juuwiljade saakide kohta. Samuti tahetakse saada lõpuliikke andmeid taliwiljade saagi kohta. Nimetatud andmed pidid Statistika Keskbüroole saabuma juba nowembri lõpuks. Osa neist on aga weel tulemata ja seetõttu walmib Keskbüroo kokkuwõte alles paari nädala pärast.

Koiolasse uus wallawanem

Koiola wallawolikogu omal koosolekul walis uueks wallawanemaks Johan Raudsepa. Endine wallawanem Johan Hurt lahkus sellest ametist omal palwel terwislikel põhjustel. Uus wallawanem on kohapääl tuntud ka agara seltskonnategelasena.

Werine kõhutõbi Kahkwas.

Mäletawasti leidis aset mõne aja eest paar werise kõhutõwe juhtu Werlora Wintrapalus ja Toolamaal. Need litwideeriti, kuid neil päewil selgus, et ka Kahkwas on see kurt haigus pesitsemas. Üks haiguse juhtum tehti kindlaks, ning kõik tõwe lewimisele piiripaneku abinõud wõeti tarwitusele.

Naised hani sõõma.

Homme õhtul kl. 8 korraldab Naisselts „Wõruhõimu" kinnise hani-õhtu selts liikmeile ja nende poolt kutsutud külalisile. Õhtu korraldatakse ühes lõbusa jalakeerutusega.

Õlleauto kraawis.

3. detsembril juhtus Tartu õlletehase A. Le Coq'i autoga Räpinas, Weskimäel õnnelik õnnetus. Kuna juht autost lahkus ja poodi läks, jättes autojuhi ruumi naisterahwa, pääses masina käiptdur kuidagi lahti ning auto ühes õllekoormaga „startis" pärimäge laadaplatsi poole laata kaema. Kuid laadaplatsile ta ei jõudnud. Mõni meeter selsukohast keeras laadatuju sattunud masin end kiwiteedäres üle 1 meetri sügawusse kraawi, wõttes lamamise asendi nii õnnelikult, et üksi pudel ei purunenud. Laadarahwa abil päästeti õllekoorem kraawist ja upitati teele.

11.940 krooni eest kuritegusid

Möödunud kuu jooksul on Wõru kriminaalpolitseis registreeritud kuritegewusi 90. Neist oli: röövimisi 1, raskeid haawamisi 2, süütamisi 2, murdwargusi 3, dokumendi wõltsimisi 3 ning lihtsa- ja taskuwargusi 63 ja muid kuritegusid 16.

Kuritegewuse kahjusumma rahalisel läinud kuul tõusis 11 940 kroonile. Kuu jooksul on kriminaalpolitsei awastanud 50 kuritegu, kahjusummaga üle 7400 krooni. Uksikuteel jälitamiseks tulnud toimetusi oli 184. Wahtalla wõeti 11 isikut, kelledest 6 edasi anti kohtuwõimude korraldusse. Läbiotsimisi toimetati 16 juhul ja tunnistajaid kuulati üle 553. Ametnikke wiibis wälissõidul 46 päewa.

Piparkoogid sulawad suus,

kui nad on walmistatud meie paksust lühkrulliirupilt ja kõrges hääduses piparkoogi würtsidest.

Sõjawäe Majandusühisus
Wõru osakond
Wõrus, Jüri tänaw 24, telefon 129.

Uued päälikud Wõru malewas

Wõru malewa pealiku käsukirjaga 1. dets. on kinnitatud ametisse Wõru malewas järgmised pealikud ja abid: Malewa majanduspealiku k. t. nimetati F. Suit, majanduspealiku abi k. t. W. Berg, linna malewk. majanduspealikuks P. Ebber, linna malewk. laskurkompanii pealikuks Fr. Kask, komp. pealiku abiks J. Ploom, Põlwa malewk. majanduspealikuks J. Ritson, warahoidjaks E. Haidak, sidep. Aug. Raawe, Antsla malewk. spordipealikuks Ed. Akerman, weterinäärp. E. Hampf, propagandapealiku k. t. kapten A. Kornell, Laswa-Pindi eskadronip. abiks A. Jõgewa, Põlgaste üksikr. p. abiks A. Siid ja Kasaritsa komp. pealikuks Aug. Raudsepp.

Ainult siis pakub kohwi joomine suurimat mõnu, kui tarwitate meie kõrges hääduses

KOHWI SEGUSID

(segatud Soome retseptide järele).

SÕJAWÄE MAJANDUSÜHISUS
WÕRU OSAKOND
Wõrus, Jüri tän. 24, telefon 129.

Nimede muuteid Wõru- ja Petserimaal:

Laswa wallas: Kusta Samoson prk. — Soidla. Laura wallas: Arnold Kribis prk. — Kallaste. Meremäe w.: Konstantin Zaitsew — Rooni. Senno wallas: Otto Simoi prk. — Soosalu. Tsooru wallas: Jaan Unsson prk. — Awasoo; Iwan Lindenberg prk. — Pärnamägi; Johannes-Aleksander Markwardt prk. — Metsar; Anette-Wilhelmine Mälzer — Meltsar; Oskar Mälzer — Meltsar; Salme-Irene Mälzer — Meltsar; Bernhard Pabowitz — Murelmäe; Hildegard Alma Rebisow prk. — Roomet; Aleksander Schlukum prk. — Salumaa; Aleksander Schmidt prk. — Saare; Eduard Schmidt prk.— Saalkste. Wana-Roosa wallas: August Oswald Putnin prk. — Purde. Wastselõina wallas: Peeter Horn prk. Horm; Walter Horn — Horm; Arnold Horn — Horm; Aleksandra Demidowa — Raend. Werlora wallas: Helene-Elisabeth Sokmann prk. — Piiroja; Otto Sokmann prk. — Piiroja.

Mitmekesine õhtu „Kandles"

Laup. 7. kp. korraldab Wõru Ap.-õigeusu koguduse juhatus „Kandles" peo-õhtu loterii-allegriga. Kawas on kolm naljamängu M. Ljubimowi ja W. Krulli kaastegewusel ja juhtimisel. Näidendid on seni esmakordselt „Kandle" lawal. Lisaks eeltoodule pakub prl. M. Himma õige huwitawat oma tantsude repertuaarist. Kawa muusikalises osas esinewad paremad Wõru muusikainimesed.

Seni on Wõru Ap.-õigeusu kog. juhatuse poolt korraldatud peod alati sooja wastuwõtu leidnud, mis tõhks olla hääks eeldusels ka tänawusele küllalt mitmekesise kawaga õhtu paremaks kordaminekuks.

Petseri päälikud koos

K. L. Petseri malewa staabi poolt olid malewa allüksuste päälikud kuni jaopäälikuni ja kõik eripäälikud 1. dets. esimest korda Petserisse ühisele nõupidamisele kutsutud. Ilmunud oli ligi 100 isikut ja esindatud olid kõik allüksused. Päälikute koosoleku awas ja juhatas malewapäälik major H. Ploompuu. Arutati läbi rida malewa ellu puutuwaid põhipanewaid küsimusi. Allüksuste päälikud esinesid ettekandega tegewuse üle kohtadel ja selgitasid asjaolusid, mis soodustawalt wõi jälle takistawalt kaitselidu tööle on mõjunud.

Koosoleku waheajal wõeti osa Noorkotkaste aktusest, kus malewa päälik jagas wälja möödunud tegewusperioodil laskealal wõidetud auhinnad ja meistermärgid. Selle juures selgus, et malewa laste-tasapind kõrge on, mida tõendab omakord ka see, et üleriiklistel karikawõistlustel 7 auhinnast malewa üksused 2 auhinda omasid.

Pärast aktust jatkati koosolekut ja see kestis kuni kl. 16.

Kl. 16 oli naiskodukaitse poolt malewa saalis korraldatud ühine lõunasöök, mille lõppedes igaüks oma kodukohta ruttas.

Koosolek saatis terwitustelegrammi K. L. ülemale kindral Orasmaale, milles kinnitas oma walmisolekut kodukaitsel.

Räpina Perenaiste Seltsi aastapäew.

Pühapäewal pühitses Räpina Perenaiste Selts oma 5. aastapäewa, mis toimus Radamaal kaitseliidu Räpina malewkonna kodu ruumes. Aktuse awas seltsi esinaine pr. S. Kübard, kes toonitas awakõnes seltsi lõhtsust ja wajadust kohapääl. Walmuliku laituse pidas Räpina ap.-õigeusu preester Nikolai Hindow. Pääle org-ide poolt üteldud terwituste, peokõne ja seltsi tegewuse ülewaate kuulamise asuti ühiseks kooswõibimiseks perenaiste poolt hoolitsetud teelauda, kus wõibtit tujukõlaises meeleolus.

Maale autoritasuta raamatuid

Näidendeisi enamik kuulub autorikaitseühingu, wähem haridusliidu alla.

Möödunud kewadel wabariigi walitsus määras lisaeelarwe korras 5000 kr. maalawadel ettekantawate näidendite autorihonoraari tasumiseks. Kuna haridus-sotsiaalministeerium otsustas koostada näidendite nimekirja, mille põhjal wõimaldub saada ülalitoodud summast honoraari, siis summa tarwituselewõtt wiibis senkajani. Nimistu järgi tunti tõsist tarwidust, kuna muidu maalawadele wõib imbuda palju alawäärtuslikku.

Nimestiku koostamiseks moodustati hasomini juurde wastaw komisjon, kes oma tööga jõudis lõpule reedel, 8. now. Piletmat aega kestnud töö tulemusena koostati honoraaridest wabastatawate näidendite nimestik, millesse kuulub umbes 100 näidendit. Nimestikku on nüüd wõetud lõplikult järgmised lawateosed: A. Adsoni kom. 3. waat. „Iluduskuninganna", draama 5 waatuses „Toomapäew", waatemäng 4 waatuses „Neli kuningat", laulumäng 3 w. „Elaw kapital" ja näidend „Laulusõja kirjaneitsi".

A. Kitzbergi „Rauka Jumal", „Neetud talu", „Pila Peetri testament", „Punga Mart ja Uba Kaarel", „Wana wanaga ja noor noorega", „Tuulte põrises", „Libahunt", „Laurits", „Püwe talus" ja „Kossasõit".

Ed. Wilde „Pisuhänd", „Tabamata ime" ja „Side". H. Raudsepa „Mikumärdi", „Põrunud aru õnnistus", „Wedelworst", „Jsand Maikallo", Kiterpilli linnapäät", „Sinimandria" ja „Roosad prillid". M. Metsanurga „Haljal oksal", „Mäsju waim" ehk „Aguirahwas läheb ajalukku", „Talupoja poeg", „Wagade elu", „Ulues korleris" ja „Okastraataed". Aino Kallase „Vatseba Saaremaal", „Mare ja ta poeg". A. Antsoni „Muretute ülemlaul", „Tshempionaad" ja „Tõlise tütar". K. Rutoffi „Kiwi", „Wäimeheb" ja „Wastu wett". J. Kärneri „Merihärg ja Ko. ajab Wenemaaga ärt" ja „Ainus idealist". A. Särewi—E. Wilde „Mäeküla ptimamees", A. Särewi—A. Tammani „Widriku parun", H. Wisnapuu „Meie küla poisid" ja „Maaaluseb". Heino Anto „Merepojad" ja „Kui torm waikib". O. Luisu „Arusaamatu lugu", „Kalewi kojutulet", „Kapsapää", „Laul õnnest", „Paunwere", „Pärtsjad", „Nukisamees", „Ärimeheb", „Ülemiste wanake" ja „Tootsi lood". M. Ütsami „Salmisto", ja „Maakuld". A. Tammani „Koidikul", „Kriis", „Kasuisa", „Wõiglane" ja „Sõeb". A. H. Tammsaare—Särew „Wargamäe" ja „Wanad ja noored". Juhan Saigi „Eswanemate kuld", „Sõrumeeste rügement", „Tooma poisid" ja „Ahwimaa". B. Kangermann-Luide „Raabri Mari", „Sulase südameraasuke" ja „Kapral Salu". A. Mälgu „Mees merelt", „Jsade tee", „Neitsid lampidega" ja „Waesemehe uutuall". T. Bratfi „Tantsuprofessor", „Kotkamäe kangelased", ja „Saaduste saar". A. Rahula „Randwee ja Mäe", „Mägede lapsed", „Juku ja Miku" ja „Wätkeste wandeselts", E. Rutki „Litsi hoiukarbi saladus", „Rooted kotkad", „Kulla wangid", ja „Jsamaa ilu hoieldes". K. A. Hindrey „Raidaru kirikumõis", J. Mändmetsa „Ema", „Mitk Kiwi". P. Vollmanni „Kolmas tee", E. Posti „Kui põhjakaru ärkab", Arno Raagi „Mäsju waim", Agnes Taari „Emake maamuld", H. Wuolijoki-Murrik „Koidula". P. Woolaine „Wõnnu all". Jakob Liiwi „Kolmat korda wallawanem" ja „Ordumeister". E. Petersoni „Sõnajalaõis". A. H. Tammsaare „Juudit". H. Tõnnowi „Kaluripoeg", H. Raidla „Wäike sangar". A. Koel „Jänesepoiste jõuluöö unenägu". K. Korweti „Wiirekõnnu peigmeheb". F. Karlsoni „Pihid", W. Sarapiku „Kangelane kalmult", O. Sassi lastetükk „Armastus wõidab".

Nende eeltoodud näidendite ettekandmise puhul, millised kuuluwad autorikaitse ühingu alla, wõiwad maalawad saada hõsomini sellekohasel otsusel toetust autorikaitse ühingu kaudu. Soowiawaldused tulewad saata autorikaitse ühingu juhatusele, Tallinn, ptk. 160. Enamik eeltoodud näidendeist on autorikaitse ühingu täes, kuna ainult wäike arw kuulub haridusliidu alla.

Soodsad võimalused aianduses

Tuleks ajuda kiiresti aiandusringide loomisele.

Ühistegelise nädala puhul tahetakse tähelepanu pöörata ka aianduslike huwidega põllumeeste organiseerimise ja ühinemise küsimuses. Teatawasti on aianduses palju oskusiöid, milliste õpimiseks pole igal põllumehel aega ja wõimalusi. Ühinedes ja organiseerudes saab aiandust arendada ka siis, kui aiahuwilised isikul ei ole põhjalikke teadmisi kõigi aiatalmede kaswutingimistes ja nende eest hoolitsemises. Wilmastel aastatel on Eestis tekkinud üksikuid aiandusliike organisatsioone, kes on suutnud palgata ametisje asjatundja, n. n. aianduse-assistendi. Assistendi ülesandeks on olnud ainult selle organisatsiooni liikmete aedades aia organiseerimine ning oskustöödе teostamine ja kohandamine. Kogemused on näidanud, et sellel mõttel on wäga häid tulemusi. milletõttu Põllutöökoda hakkas neid organisatsioone toetama rahaliselt. Praegu on ette nähtud küllalt suured summad selliste asutatud ja asutatawate aiandus-organisatsioonide ning ringide toetamiseks ja kulukamate aiatööristade, nagu: pritside, tolmutajate jne. muretsemiseks. Toetust antakse ainult organisatsioonidele, milliste põhikirjas on ette nähtud muuhulgas ka aianduse arendamine ja kui seda teostakse wähemalt 20 aias. Wõrumaal on ainult üks organisatsioon — Wõrumaa Aianduse-Mesinduse Ühing, kes palkas k. a. sügisel Põllutöökoja toetusega aianduse assistendi.

Praegu, kus ühistegewusele pööratakse üle riigi erilist tähelepanu Ühistegewusnädala korraldamise näol, on soodsam aeg ja aianduse sihikindlamale arengule tähtis, et kogu Wõrumaal suuremates aiandus-keskkohtades organiseeritakse selliseid aiandusliike ringe. Kus on aga olemas juba põllumajandus- wõi aiandusseltsid, milliste põhikirjas on juba ette nähtud aianduse arendamine, siis on enam kui waja, et need organisatsioonid wõtaksid juba lähemal ajal päewakorrale aianduse-assistendi palkamise. Selle eelduseks on tarwis organiseeruda ja ühineda kõigil aianduse huwilistel, asutades aianduse organisatsioon, kes muretseb ülalnimetatud aiatööristu ja wahendeid, et edukalt kasutada Põllutöökoja poolt selleks lubatud toetuse wõimalusi. Kui korraliku aiapritsi hind on 85—100 krooni, siis Põllutöökoja kaasabiga on see hind wähemalt 50 prots. odawam! Ja selliseid wõib osta neli aiapritsi organisatsioon, kuhu kuuluwad 20 aeda.

Soowiawaldused toetuse saamiseks Põllutöökojalt aiatööristade muretsemise ja aiand.-assistendi palkamise suhtes tulewad esitada Põllutöökojale maatulunduse-konsulendi kaudu ja nende sisseandmise wõimaseks tähtpäewaks on 1. apr. 1936. a.

Aiapidajad, praegune aeg on selleks kõige soodsam, et tulla kokku ja panna ühiselt alus oma kutseringile! Kewadine tööhooaeg ei anna enam wõimalusi nii lakaldasel määral neid küsimusi arutada ja ellu wiia. Organiseeritud töö aga kannab paremat wiljа, mille tulemuseks on kindel edu. Ühenduses on jõud, ning seda jõudu läheb melle tarwis. Sellepärast — juba talwel aianduse kutseringid ellu!

F. W.

Ühistegewuspäew Wõrus

peetakse pühapäewal, 8. skp. aktusega „Kandles".

Ühistegewuse nädala puhul Wõrus korraldatawa kontsert-aktuse kawa on üldjoontes selgunud, ning on järgmine: 8. detf. kl. 4. pl. „Kandle" saalis, kuhu sissepääs kõigile waba, aktus, kus esinewad kõnedega: „Ühistegewus Eestis" — rewideni-instruktor J. Lewo, „Ühispanganduse tähtsus Eesti majanduses" — Wõru Ühispanga asjaajaja J. Jaason, „Ühiskindlustus Eestis" — k.-s. „Eesti" Wõru osakonna juhataja W. Kuus ja „Ühiskaubanduse tähtsusest" — Wõrumaa maatulunduse konsulent J. Kraaw.

Aktusel esineb sooloettekannetega dr. med. J. Ennulo (bariton), kaitsewäe orkester ja meeskwartett W. Kuuse juhatusel.

Päew ja kogu nädal tahab kujuneda eriti poolehoiurikkaks, kuna ühistegewuse põhimõtted on saanud kõigile omaseks, silmas pidades seda, et ühistegewuse kogunenud kapitalid on alatt olnud meie rahwa ja riigi teenistuses, seda eriti meie riigi algaastatel.

Käesolewal aastal pühitsewad mitmed ühistegelised asutused ja ettewõtted oma ajatähiseid, nende hulgas ka Tartu Sõjawäe Majandusühisus oma 15. aasta juubelit, jne.

Tänawuaastase ühistegewuse nädala kestwus on 7.—15. detsembrini. See aeg on wõrdlemisi lühike, kuid wõimalik on ka selle aja jooksul palju teha ja seda just ühistegewuse elustamise ning põhimõtete selgitamise alal.

1000 kr. Võrumaa raamatukogudele.

Raamatuaasta tähtsamaks tööalaks on awalike raamatukogude täiendamine kuni kõige wäärtraamatute sisaldamiseni. Kuna awalike raamatuk eest hoolitsemine kuulub ka omawalitsusele, siis on oodata, et ka omawalitsused nende sihtide saawutamiseks kaasa aitawad, andes jõukohaseid erakordseid toetusi raamatukogudele.

Eesrinnas selles asjas näib sammuwat Wõru maawalitsus, kes annab raamatuaasta puhul maakonna awalikele raamatukogudele erakorralist toetust kogusummas 1000 krooni.

Wõrumaalt 3 osakonda.

Laupäewal Tallinnas peetud ÜERÜ esinduskogu koosolekust wõtsid osa Wõrumaalt 3 osakonda oma esindajatega. Esindatud olid: Wõru osakonnast — hr. Luik, Sadrametsa osak. — hr. Moks ja esindaja Lepasaare osakonnast.

Eesti Kirjanduse Seltsi toetus raamatukogude asutamisel.

Raamatuaasta ülesandeks on awalike raamatukogude wõrgu täiendamine sääl, kus see on puudulik.

Haru-raamatukogude asutamist takistab organisatsioonide rahapuudus.

Nüüd on Eesti Kirjanduse Selts otsustanud toetada raamatuaasta kestel registreeritawaid uusi raamatukogusid, andes neile nende oma waliku järgi raamatuid 30 kr. ulatuses, kogusummas 10.000 kr. wäärtuses.

Kammermuusika õhtule,

mis toimub homme, neljapäewal 1. algkooli saalis, juhime weelkord lugejate tähelepanu, kuna see wäärib wõrulaste poolt oma fisu tüsedusega rohket tähelepanu Wõru muide nii kaunis ühekülgses ja wähepakkuwas muusikaelus.

Uus kalapüügiseadus teoksil

Kalurite koja seaduseelnõu läheb warsti walitsusse.

Teatawasti praegu põllutööministri ettepanekul on walitsuses kinnitamisel lõpukujul põllutöökoja seduse muudatused. Selle järele põllutööminister esitab walitsusele ka kalurite koja seaduseelnõu, mille eelnõu põllutööministeeriumis walmis ja millest wõidakse teha weel mõningaid wähemaid parandusi, wastawalt põllutöökoja seduse muudatustele.

Ühenduses kalurite koja seaduseelnõuga põllutööminister tohab esitada walitsusele ka uue kalapüügi seaduseelnõu. Selle seduse põhijooned on põllutööministeeriumis praegu wõimistlemisel.

Pühapäewal mängiwad sakslased

Tänawune käsipallihooaja esimene pool Wõrus kujunes tõlesti wõistlustekehwaks, kuna Wõru-Walga-Petseri ringkonnas ainsa meeskonnana eswõistlusist wõtab osa „Ilmarine" ja sellega kohe ringkonna meistriks loeti mänguta. Ringkondade wahelised kohtamised algawad alles 1936. a. jaan. kuul. Eelolewate eswõistluste mängude ettewalmistusena peetakse pühapäewal, 8. detf. kell 14 ühisgümnaasiumi wõimlas kohtamine Tartu saksa wõimlemisseltsi (Turnverein) ja „Ilmarise" nais- ja meeskondade wahel wõrk-korwpalli wõistlusi. Wõru naiskonnas mängiwad: Randwere, Ploom, Liiw, Illison, Tamm ja teised. Wõru meeskonnas aga: Leok, Snarski, Marks, Gutman, Toode, Pustus j. t. Turnvereini nais- ja meeskonnad on Wõru pallipubliku poolt olnud alaliselt oodatud külalisteks.

Uus walitsus Kreekas

Edumeelsete juht prof. Demerdshis moodustas uue walitsuse. Peaministri ameti kõrwal wõtab Demerdshis oma kätte ka wälisministri ja sõjaministri portfellid. Uus walitsus wannutati kuninga poolt ametisse.

Peaminister Demerdshis teatas, et dekreet üldise amnestia kohta awaldatakse esmaspäewal. Amnesteerituile antawat tagasi ka nende warandused.

Teatawasti ei saanud senine peaminister kindral Kondylis uut walitsust moodustada sellepärast, et tema arwamised amnestia asjus lätsid lahku kuninga omadest. Kuningas nõudis üldist amnestiat kõigile poliitilistele süüdlastele, kuid kindral Kondylis ja tema poolehoidjad olid selle wastu, soowitades õige piiratud amnestiat.

Uuendage weel täna „Wõru Teataja" tellimine.

Wõru noorte töost

Noorte kotkaste ja Kodutütarde wanematekogu pidas koosoleku.

Esmasp., 2. jkp. kl. 8 õhtul pidas Noorte Kotkaste ja Kodutütarde wanematekogu oma korralise pääkoosoleku, millest wõttis osa 49 liiget. Kokkutulnud liikmete keskel walitses elaw tõõmeeleolu, ning enamus küsimusi harutati elawa sõnawõtuga.

Kuna endiselt juhatuselt olid mõned liikmed elukoha muutuse tõttu lahkunud, siis woltas koosolek juhatajaks ja sekretäriks seniseid juhatuseliikmeid H. Lobi ja Meeksi. Päewakorra kinnitamine sünnib wäikese muudatusega, kuna jätetakse ära I. a. tegewuse- ja kassaaruanded. Uue eelarwe arutusel puhkewad elawad waieluseid, kusjuures uut eelarwet sõelutakse põhjalikult ning kinnitatakse 215 krooniga tasakaalus.

Uus juhatus waliitakse põhikirja kohaselt järgmises koosseisus: Pr. Perk, hrad Timpmann, P. Erg, Silmann ja J. Teder ning asemikeks pr. Pajusson ja hr. Leis. Rewisjonikomisjoni waliitakse hrad Ottan, Pajusson ja pr. Raidsalu ning asemikeks: hrad Tammisaar ja Tõldsepp.

Läbirääkimistel puudutatakse mitmeid küsimusi noorte töö-aladelt ning koosolek otsustab ühisel nõul ja jõul kõigiti kaasa aidata noortele nende töös ja eluawaldusis. Koosolek awaldab üksmeelselt palju tänu hr. Ansole ja hr. Muugale, kui energilistele noorte juhtidele. Weel mõned sõnawõtud ning koosolek lõpeb weidi aega pärast kl. 11 õõsel.

Karskusküsimuslik õpiring „Helk" Kanepis.

Kolmap., 27. now. pidas Kanepis L. S. karskusorganisatsioon karskusküsimuslik õpiring oma esimese töökoosoleku. Koosoleku juhat. waliti W. Ratas, protokollijaks F. Hälsman. Referereis üldjuht K. Tiisler teemal „Joogid ja uimastawad ained." Õpiringi nimeks waliti „Helk", seinaajakirja nimeks „Eesmärgile". Ajakirja toimetajaks waliti K. Tiisler, W. Ratas ja L. Aken. Ajakirja esimene number ilmub lähemal ajal.

Wõrumaa kirjanikke ja nende teoseid

Kirjutanud Aug. Usin.

XVII.

47. Iwan Narodny

(endine nimi Jaan Sibul*), sündinud Räpina kihelkonnas Wertora walla Wiluste küla „Presti-Andrese" talus talunik Jaan Sibula pojana 11. nowembril 1869 a. Hariduse omanud Wertora wallakoolis, Räpina kihelkonnakoolis ja Wõru kreiskoolis. Wabakuulajana Tartu Ülikoolis 1904. a. Teotsenud Wõrus (W. von Gaffron'i raamatukauplises) müüjana 1893—1896 ja mujal Eestis. Oli tuntud Wõrumaal „Rahategija Sibula" nime all. Elas mõnda aega Berliinis, kaastööd saates Wene wabameelsetele ajalehtedele. Wene rewolutsioonilisest liikumisest Peterburis 1905. a aktiiwselt osa wõtnud ajakirjanikuna „Nowaja Зh'zn" (Uus Elu) juures. Ajakirjanik ja kirjanik Põhja-Ameerika Ühendriiges 1906. a., elukohaga New-Yorgis. Eesti iseseiswuse eel (1917. a.) ja algpäewil kaasatöötanud jääl oma asutatud ajakirja „Estonia" ja Eesti Liiga, „League of Four Nations" ning muude ajutiste kaudu. Eestit turistina ühe korra wabariigi päewil külastanud, ent sünnipaika Wertorra taas ei saabunud. Kodutalu tulundab praegu ta noorem wend August Sibul. Ta esimene abikaasa Mathilde Wiljand (1896. a. abiellus) kahe lapsega elab Wertoral „Reo"weskt ja talu tulundajana. Teisikordselt abielus Ameerikas Marie Miebr'iga 1908. aastast.

Awaldanud Ameerikas elades teoseid: „Echoes of Myself" (Kajad minust eneleest), 1909. a.; nowellid: „Fortune Favors Fools" (Õnn eelistab narre), 1910. a., näidend; esseed: „The Dance" (Tants) ja „The Art of Music" (Muusika kunst), 1913. a., Defence of Democracy" (Demokraatia kaitse), 1916. a., „Life of Rimsky Korsakoff" (Rimski Korsakowi elu), 1920. a., „The Art of Robert Winthrop Chanler" (Robert Wintrop Chanleri kunst) 1922. a. ja „American Artists" (Ameerika kunstnikud), 1930. a.; näidendid: „The Skygirl" (Taewatüdruk), 1923. a. ja „His Women" (Tema naised), 1931. a. j. t.

48. Hindrek Rikand,

sündinud Põlwa kihelkonnas endise Wätmela (nüüd ühendatud Aleksandri) walla Raiste küla „Alarebo" talus talunik Peeter Rikandi pojana 22. detf. 1874. a. Hariduse omanud Wätmela „Jaaska" külakoolis, Kanapää kihelkonnakoolis, kus siis Juulius Erlemann koolijuhatajaks ja Joh. Raudjalg õpetajaks olid ning lõpuks Wõru linnakoolis 1892. a. lõpetanuna. Teotsenud postitelegraafi ametnikuna Wõrus, Riias 1893.—1917. a. ja Eesti Postipäewalitsuse ülemana 1919.—1924. a., siirdudes pensionile. Kirjasaatja „Postimehele" ja „Lindale" 1900. aastast. Koori- ja näitejuht Riias eesti „Imanta" seltsis. Seltsiõnnategelane ja suur rahwuslane, muide esperanto keele harrastaja.

Awaldanud ajalehtedes, kuukirjades, albumeis jne: 1) proosas: „Põlatud warandus", „Kuis hää oli siis unistada", „Kerjaja", „Waene mees", „Öhukene ja sügaw", „Unenägu", „Siis kui weel põsed punetasid", pitem reisikiri „Wagunis ja laewalael" j. t. ja 2) luules: „Wend, wiska nurka nukker olek", „Kust on pärit ihaldused?", „Kaks arwamist", „Ka meheb", „Hääd juttu ju südame elust", „Koidutähele", „Tuul sarjab tamme okki", „Oh uinu, minu õeke", „Emake, kas on kord walge ju wäljas?", „ Mis, kas tõesti weel nii walge?", „Kust on ilmu'nd kaunid wärwid", „Kes ütles tol?", „Küll õõtsuwad lained . . .", „Mõrsjapärg", „Jõulumees" j. t., nagu ta ise oma eluloos „Postimehe" 50 a. juubelialbumis (Tartus, 1909. a., lkt. 232) loendab.

49. Mart Teder,

sündinud Urwaste kihelkonnas Wana-Antsla wallas „Jauga-Wärniku" talu sawnas popsniku pojana 23. oktoobril 1875. a. Koolihariduse saanud ainult ühe talwe kestel Wana-Antsla wallakoolis, jätkates enesewalgustamist iseõpingutega. Teotseb wäikse kaupmehena Antsla alewis, jõudes üsna haljale oksale. Elawlisides karske ja kokkuhoidlik, kätlumises kohtlas-tagaholdlik rahwuslane ja patrioot.

Tuntud kohal kui suur filantroop, annetades alewiwalitsusele, seltsidele ja waestele ouwäärseid rahasumme hüweotstarbeiks. Katsetanud ning mõndagi saawutanud ka ilukirjanduse alal.

Awaldanud eriraamatuna: 1) „Mälestused ja muljed elust", Walgas, 1933, autori kirjastus, 107 lk.; 2) „Meie rahwa tulewik" I anne, Tartus, 1933. a., 62 lkt. ja 3) „Meie rahwa tulewik" II anne, Tartus, 1933. a., 79 lkt., mõlemad ka autori kirjastusel ilmunud ning kirjutatud wärssides. Omades sünnilt kirjaniku ja luuletaja „sõdet", pea n. n. imelapsena, ent arusaadawalt, puudulik haridus oli waid kammitsaks ta Peegasuse (luulehobu) kõrgemale, s. o. wäärtuslikumale lennule, produktsioonile. Ning „lend" on toimunud, nagu tõlwad on kõnednud, mis endastmõistetaw. (Järgneb.)

*) Ta kronoloogiline õige koht on Joh. Parwe (nr. 38 järele. Edasi — Jaan Sibula uus nimi „Iwan Narodny", nii ees- kui ka perekonnanimi, on täielikult wenekeelne, mis tõlkes tähendab „Rahwa Jaan" ning tõendab ta sümpaatiat millegi pärast slawofiilsusele, wene eelistamisele. Ent lahkus siiski Wenest Ameerikasse, wist jäädawalt. A. U.

Leedus elawad eestlased

saatsid riigiwanemale järgmise terwituse: „Eestlased Leedus wäliseesti päewa puhul awaldawad Teile, kõrgeauline riigiwanem, oma suurimat lugupidamist ja terwitawad Teis rahwa ühtluse loojat ja parema tulewiku kindlustajat. Saadik Leppik, Eesti seltsi esimees Holsmann."

PETSERI TEATAJA

„WORU TEATAJA“ ERIOSA PETSERI LINNAST JA PETSERI MAAST

Asjalik töö Petseri wolikogus

Ärupärimisi ei tulnud. Tartusi tuli aga wolinik Puusepp. Pühadekingld.

Möödunud nädala lõpul peetud Petseri linnawolikogu järjekorraline koosolek möödus rahulikus töömeeleolus, kuigi wahepääl asetleidnud kohtuprotsessid hoopis wastupidisi ennustama sundisid. Wöimaliku „arupärimise“ wastu oli nähtawasti ka ette walmistatud, sest seljataguse kõwendamiseks oli isegi alaliselt Tartusse elama asunud wol. Ilge E. Puusepp kohale ilmunud. Kõik läks aga isegi seekord rahulikult ja waikselt, mis weel kord tõendab, kuiwõrt tagasihoidlikud ja asjalikud tahawad Petseri linnawolikogu liikmed olla.

Päewakorra esimene punkt „linna 1936. a. maksumäärade wastuwõtmine“ ei tekitanud wähemaidki waidlusi ja küsimus otsustati ühel häälel jaatawalt linnawalitsuse poolt ettepandud kujul.

Ametnikele jõuluks lisatasu maksmise küsimus lahenes ka pärast seda kui linnawalitsus wolikogu liikmete nõudel täiendas oma ettepanekut waestele määratud pühadekingi suurendamises Kr. 250-nelt Kr. 350-le. Ametnikele määrati aga pühadekingiks poole kuu palk.

Waestelaste kohtusse waliti: esimeheks wann. adw. abi Kiisa, liikmeteks Kallas, Poljakow ja Mägi.

Kloostri maa-ala, mis asub Riia ja Wana-Butõrka tänawate wahel, planeerimise kawa ei leidnud kinnitamist. Kloostril tuleb nüüd uus kawa koostada, mis oleks kooskõlas linna üldise planeerimise kawaga.

Waidlust tekitas linna wilja- ja kalaturu rentniku Härsingi palwe rendimaksu wähendamise kohta. Leiti, et rendiaeg weel pole lõppenud, mispärast oleks warajane rendimaksu wähendama hakata.

Jookswate asjade all awaldas E. Puusepp soowi, et linnawalitsuse ametnikele jaaks edaspidi makstud ka wanusetasu ja perekonna-abiraha. Seis esitati küsimus awaliku lugemisena ja muuseumi ellukutsumise kohta. Lõpuks taheti selgusele jõuda, miks linnawalitsus ei ole wolikogule arutamiseks esitanud Kleinson'ide palwet üllepoe ara-mise kohta.

Müüdi 4 kinniswara

Petseri jsk. kohtupristawi poolt oli 27. now. müügile määratud 22 maal ja 1 Petseri linnas asuw kinniswara. Kuna suurem osa oma kohustused ära tõendasid, läks müügile ainult 4 kinniswara. Wilo wallas Ruuda puustuses asuwast hooneteta maatükist 3,896 ha Aleksei Sillale kuuluwat pool mõ teliist osa läks Petseris elawale Karl Pihl'ale 170 krooni eest. Petseri wallas, Kosje-Sagorje külas asuw Iwan Samolin'i maakoht „Iwanowka“, mille suurus 1,32 ha, läks 211 kr. eest tema naisele Maria Samolinile. Senno wallas, S.-Petshki külas asuw maakoht, mille suurus 4,40 ha, läks 600 kr. eest Petseris elawale Jaan Tromile. Põlise peiserlase Nikolai Kulikowi päralt Petseri linnas Poska tän. asuw ehituskrunt, mille suurus 1950 ruutmeetrit, läks 1350 kr. eest Petseris elawale Wassili Sujetowile.

Laskeklubi koosolek.

Esmasp. 2. detj. pidas Wöru malewa Laskeklubide nõukogu oma koosoleku saabuwa tegewusperioodi tähtsõstluste kohta. Neid otsustati pidada kaks: püstolist ja w.-kal. wintpüssist malewa õppesaalis. Tinglmused klubi liikmetele tehakse teatawaks kirjalikult.

Kloster hakkab turiste juhtima

Turismi olude korraldamiseks Petseris peetud koosolekul, millest osawõtsid Turistide keskkorralduse asjaajaja P. Sneider, kohaliku turistide ühingu juhatus, kloostri esindaja, gümnaasiumi direktor, linnapää ja algkooli juhataja J. Reimann, jõuti ühisele otsusele, et turistide büroo asutada kloostrisse. Selle puhul klooster nõustus andma büroo jaoks wastawad ruumid ja büroo juhataja. Turismi keskkorralduse toetusel asutatakse linna 2. algkooli ruumidesse turistide kodu, kuhu eelsalgselt saab 20—30 woodit ühes magamiswarustusega.

Juubelikink Draamastuudiole.

Draamastuudio teatri 15 a. juubeli puhul anti Petserit külastanud ringreisi nõttetrupi koudu draamastuudiolastele Petseri malewa lawategeloste ringi juhatuse poolt nahkne käsitöö köites album Petseri waadetega.

Osteti 12 miljoni eest linu

Esmaspäewal Petseris peetud kulaadal oli müügiks toodud rohkesti ru. Kuigi linahind eelmise laadapäewaga wõrreldes oli krooni wõrra langenud, müüdi kõik müügiletoodud linad. Maarid maksid laadapäewal ostetud linade eest wälja 12 miljoni sendi ümber.

N. K. Petseri malewa pidustused.

5 aastat tüsedat tööd

30. nowembril waatas N. K. Petseri malewa tagasi oma 5 aastasele tegewusele. Selle puhul oli laupäewa õhtul Petseri kiriku korraldatud pidulik jumalateenistus ja pühapäewal aktus malewa saalis. Aktus algas tseremoniaalse auwõõraste ilmumisega, lippude saali toomise ja sõs noorkotkaste kombe kohaselt koondise juhatuse laul lipu warba tõmbamise ning küünalde süütamisega. Aktuse awasõna ütles malewa wanem K. Greenberg. Sellele järgnes ülewaade malewa 5 aastasest tegewusest malewa abipäälikult nmgr. E. Wardjalt. Ülewaatest selgus, et möödunud tegewus on olnud õige hoogne ja tulemusterikas. Malewasse on koondunud rohkearwukas noortepere, kes wäärikalt esinenud noortele korraldatud töödel ja wõistlustel. Märkimist wääriwad noorte wõidud, mis saawutatud üleriikilisel wõistlustel. Malewa on tulnud esikohtadele 1931. a. Wiljandis korraldatud suusatamiswõistlustel, wõttes Poola küttide liidu rändauhinna — marmorist kotka; 1933. a. Wimsis õppelaagris, wõttes Soome saadiku A. Wuorimaa poolt annetatud rändauhinna — hõbedast karika; 1935. aastal üleriikilises Pirita üldlaagris pioneeralalisel wõistlustel, wõttes Kreenbalti rändauhinna — hõbedast karika. Wimases laagris tuli malew üldkokkuwõttes teisele kohale. Aktuse kõnega esines Isamaaliidu Petseri osakonna sekretär P. Wahi teemil: „K.-L. ja tema eriosade ülesanded riiklises kaswatustöös.“ K.-L. malewa päälik major Ploomipuu rääkis noortele nende päewa tähtsusest. Järgnes malewlastele ja noorkotkastele auhindade ning noorkotkaste tegelastele teenetemärkide wäljajagamine. Aktuse lõppsõna ütles wanakotkas A. Rikken. Aktust kaunistasid orkestri ja noorte ettekanded. Pidustuste puhul saadeti terwitustelegramm noorkotkaste pääwanemale kindral J. Laidonerile.

N. K. teenete märke said:

aitajamärgi — wanakotkas A. Rikken, N. Kaliste ja A. Tumala; teenetemärgi — malewa pääliku abi R. Saarniit; teenetekirja — malewa plk. abi O. Ilwes, haugas T. Kaldroo, wanahaugas J. Sikk ja wanakotkas N. Lupkin; kotkajuhi märgi — ltn. R. Uus; Poola küttide liidu rinnamärgi — nmgr. E. Wardja, eeskujuliku noorkotka märgi — nk. A. Nigol ja noorkotkaste hoolsuspaelad — J. Altin, M. Renola, L. Tensing, A. Tubli, W. Saarine, W. Ago, L. Tsekker ja J. Okmees.

ABESSIINIAS valitseb jälle vaikus

Kas Itaalia taandumine on Abessiinia lõksumeelitamine?

Addis-Abeba ametlikud ringkonnad awaldawad kartust, et itaallaste taganemise Makalleest wõib osutuda lõksuks Abessiinia wägedele. Kuuldawasti sõjaminister olewat hoiatanud ras Sejumi selle eest. Tawaliselt hästiinformeeritud ringkonnad kahtlustawad ka halgalisi teateid itaallaste tagasitõmbumisest lõunafrondil. Arwatakse, et sissetungijate päämine sõit on jõuda wõimalikult põhjapoole, et pääseda Ogadeni piirkonna loodusliitest raskusist, palawusest ja weepuudusest. Edelafrondil ras Desta kawatsewat oma 20.000-lise irregulaarse wäeosaga kinni pidada Itaalia mehhaniseeritud kolonni, mis on edasi tungimas Doloft loodepoole piki Ganale Doria jõge.

Djibutisse saabunud teadete järele olewat Itaalia pärismaalaste wäeosade hiljutise paanilise põgenemise põhjuseks olnud hirm. Pärismaalased olewat õõsi põõsastikest kuuldud loomade hääli pidanud kallaletungiwate abessiinlaste müraks. Itaalia pärismaalaste kolonnid olewat põgenenud meelehetiliku kiirusega mitmeid mille, wisates ära relwi ja warustust. Itaalia wägede edasitungi ei olewat peatanud abessiinlaste wastupanu, waid Itaalia Somaalimaa wäeosade kaswaw ebalojaalsus ja wäsimus pingutawast sõjakäigust oma kaasmaalaste wastu.

Neegus lahingut juhatama.

Neegus jääwat weel mitmeks päewaks Desstiesse. Päälinnas walitseb waimustatud meeleolu. Sure huwiga jälgitakse sõjaoperatsioone kõigil rindeil. Arwatakse, et lähemal ajal on oodata suuri sündmusi. Suuri ja wõib olla isegi otsustawat lahingut oodatakse põhjarindel. Kuuldub, et neegus kawatseb isiklikult juhatada eelolewat lahingut.

Sõjategewus on enam-wähem soigus,

kuna mõlemad wastased teewad weel ettewalmistusi. Põhjafrondil itaallased jatkawad Tembieni kiitmaa allaheitmist. Ogadenis Itaalia lennuwägi on wiimasel paaril päewal tõmutanud wähem aktiiwsust. Ent see on ainult ajutine waikus. Seda tõendab ka Abessiinia walitsuse kawatsus tõmmata tagasi kõik oma wäed Harrarist, et Itaalia lennukeil ei oleks põhjust pommitada seda linna.

Laulatusõrmused riigile.

18. detsembril pühitsetakse kogu Itaalias n.n. laulatusõrmuste päewa. Sel päewal peetakse aktust kõigi sõjamonumentide ees ja kõigil sõjakalmistuil. Neil aktusil natsed annetawad oma laulatusõrmused riigile, et sel wõisil toetada wõitlust sanktsioonide wastu.

Kuningas Wiktor Emmanuel saatis Itaalia pangale kullast ja hõbedast waast sanktsioonidewastase kampaania toetamiseks. Tuntud noorenduseekspert dr. Woronow saatis walitsusele tilogrammi kulda, awaldades soatekirjas oma armastust ja imetlust Itaaliale. Itaalia pank esitas Mussoliinile miljon liirat.

Rahwasteliit olewat surnukamber.

Mussolini wõttis täna wastu maailmasõjas langenud sõdurite emad ja lesed, kellele oli tehtud ülesandeks juhtida sanktsioonidewastast wõitlust kõigis prowintsides. Kõnes, millega Mussolini pöördus naiste poole, ta tähendas muu seas, et maailmasõjas itaallased langesid Prantsusmaa ja Belgia kaitsmisel. Nüüd aga muretsewad Itaalia endised liitlased sõjamoona Itaalia waenlastele ja asetawad Itaalia ühele astmele Abessiinia barbaaridega.

Majanduslike sanktsioonide kohta seletas Mussolini, et need ei wõi rängasti tabada Itaaliat, sest Itaalial on küllaldaselt suured jõutagawarad. Sanktsioonid solwawad Itaaliat ainult moraalselt. Lõpuks Mussolini wõrdles Rahwasteliitu surnukambriga, kus suurima toorusega lahatakse Itaaliat. Wastuwõtu ajal oli Palazzo Venezia ette kogunenud suur rahwahulk, kes walmustatult terwitas Mussolinit.

Kirjandussõpru Räpinast

Raamatuaasta puhul ei ole ülearune, kui tuletame meelde neid õilsaid kirjandusesõpru, kes juba pikemat aega, juba oma noorusmaa unenägudes ja õnnes on igatsust tuundnud raamatu järele, ja pärastises elus on olnud oma ümbruskonnale kirjanduse harrastusega kui loitwaks walguseiunglaks, kui tuletorniks.

Kui Räpinas kellest kõnelda on, kas olgu misugusel alal tahes, sis jääb ikka peatuma wanahärra S. Keerd juurde. Juba sõna Keerd ütleb, mis nimi tähendab. Kogu oma pika elupaja on ta raamatuid ja jälle raamatuid oma näppude wahel firwinud, kas olgu kooli-, kirjanduse-, kunsti-raamatud ja kauba-, panga- ja lingtsekid. Kui olete Räpinas wõõras ja teise sõõl paindumata selgrooga wanahärra wastu tuleb, kes puhuti keptie toetub, kes blokkaoti ja hulk pikitatseid tuue rinnataskus kannab, sis see ongi wana Saamo. Omab Räpinas wanema koduse raamatukogu, kuid tema ja kogu Räpina suureks kahjuks kanti enamiste ajal tuumakas waimuwara suuremalt osalt laialt ja jäi kadunuks, aga mis alles, on siiski suure ajalolise wäärtusega.

Naha pool kandis on wanem raamatukogu Jakob Puksowil, üle riigi tuntud raamatute sõprade Puksoode isal, kes oma kõrgile wanaduseie waatamata päewagi ilma raamatuta mööda ei saa saata, isegi karjalaudas olles ja lõpsi järele waadates peab temal raamat kaasas olema. Nii on ta paljudele oma suure kirjandusearmastusega eeskujuks olnud.

Waimset ja õiget poliitilist suuna on Wana Jakob näidanud ja kätte juhatanud aastat 30 tagasi noorele külakoolmeistrile ja pärastisele „Maido“ talu peremehele, kes teda peab oma waimseks isaks. Ja tollel samal „Maido“ peremehel H. Heeringil on raamat saanud nagu igapäewaseks leiwakõrwaliseks. Armastab iluktirjandust ja raamatuid omas kogus iluwäljaandes.

On terwe rida Räpinas wanu häid koolmeistreid, kes nüüd küll õpetaja tiitlit kannawad, kuid südamega ikka raasike wana aega ülistawad, kui sai oldud kõik oma rahwale ta rõõmu- ja kurwastusepäewil, nagu: Paul Heering, Joh. Kõiwsaar, Sam. Konsar, Joh. Karheiding ja Nuut Zlugow. Nad on kõik suured isamaalased ja raamatusõbrad ja sellepärast nad ongi jäänud waimselt noorteks ja wärsketeks, olgugi et mõnel neist juba „kodarad“ logisewad ja „pedaalid“ ära on kulunud. Raamat on nelle a ja o.

Ka ei ole Raamatuaasta Räpinas mõeldaw ilma preester R. Hindowita, kelle iseloomust nagu punase niidina käib läbi ainult üks — raamat. Ta on oma hingega raamatu sees ja raamat ning kirjandus on temale saanud hinge õnnistuseks. Nii raamatusõber olla — see juba maksab midagi.

Meelwa külas on kaks wana hääd kirjandusetuuja, ja nimelt: wallawanem Joh. Paabust, kes loeb igawuseta päälle eestikeelsete raamatute weel meeleldi wenekeelseid, ja Hindrik Ainson — Haudemäelt, kellele kirjandus, ka wene-, saksa-, prantsuse-, inglisekeelne on elu ideaaliks ja õnneliku kodu partmaks sõbraks.

Kastelaanes on nelud Ainelo'd nii ahned kirjandusele, nagu nende weli Jaangi, kes Tartus ise teeb raamatuid ja enam omast korterist raamatute lawiini alt wälja ei pääse.

RA puhul peab mainima Räpina wanemat kultuurtegelast Peeter Kirotari, kes õigusega kannab Räpina seltskondlise elu „patriarhi“ nime, ja kui oli tegemist seltskondlise eluga, sis loomulikult möödus see raamatuga.

Jääb nimetada Räpina „raamatusõpru,“ kelle riiulitil leiate waid kaupmeeste Abeli ja Jänese hinnata kalendreid, ja ka sarnast elementi, kes harrastawad „kirjandust,“ mille nimed lõpewad igasuguste „tismustega,“ nagu: okul-, spirt- jne., ja kes faktiri moonutistes omale hingeõndsust otsiwad. Jah, see igapäewane waimutoit on inimestele wäga mitmesugune. Õndsad on waid need, kes teda siiski otsiwad ja — leiawad.

Homo.

Enneolemata kõrges hääduses
IDAMAA
PABEROSSID

MOKKA

25 TÜKKI — 35 SENTI

H. ANTON & KO.

Surnud näiwad magawat.

Jiri arst dr. Brophil, kes aitab organiseerida Abessiinia sanitaarasjandust, teatab, et Addis-Abeba-Desta teel ühes kitsuses umbes 40 km Desstest eemal näinud ta 2 pärismaalast teel lamawat — just nagu magakõid. Peatasin oma weoauto, ütleb arst ja tahtsin inimest üles äratada. Oma õnduseks leidsin aga, et mõlemad olid surnud ja kaetud werega. Nad olid lastud maha ja selle järgi pusitatud kõrist kõige õudsemal kombel. Jätkasin teekonda, kuid holdsin oma püssi laskewalmis. Järgmisel õõl oikme kõik walwel oma laagritule ümber, kartes iga sõõmapilt kallaletungi. Siiski saabusime õnnelikult Desstiesse.

Tellige „Wöru Teataja“

Riigi loterii teateid

Algab wõitude wäljamaks. Preemiaid müüjaile.

Nagu selgunud, on riigi rahalise loterii 2. klassi piletite läbimüük olnud sama edukas, kui esimesesti klassis. Müümata on jäänud waid kolm üksikut piletit 6 kr. wäärtuses, kuid needki waid seetõttu, et need müügikohast posti kaudu keskmüügikohta jõudsid siis, kui loosimine juba oli käimas. 2. klassis olt 155.000 piletit, 310.000 krooni wäärtuses. Loosimise awapäewal oli raha saatmata waid 200 krooni kahest müügikohast, mille kaotsimineku aga ei ole karta, sest igalt müügikohalt on wõetud küllaldane garantii.

Wõitude wäljamaksmine müügikohtades algab kesknädalal wõi neljapäewal, olenewalt „Riigi Teataja" kohalejõudmisest, milles awaldatud wõitude nimestik. Müügikohad wõiwad wälja maksta wähemaid wõitusid, kuni 100 kroonini. Kestmüügikohas algab wõitude wäljamaksmine kesknädalal. Wõitude wäljamaksmine kestab kuus kuud — 3. juunini 1936. a.

2. klassi wõidud on läinud laialt üle terwe maa. Pääwõit sattus Wiljandisse, kus wõimaste aastate jooksul üldse ka eraloteriidelt ei olewat nähtud ühtki suuremat wõitu. Seekord on huik wõite sattunud õigesse kohta — waesemaile inimestele. 1.000 ja 500 kroonisteid wõite on läinud Hiiumaale Emmaste postkontori kaudu, Järwamaale Koeru postkontori kaudu, Sõllinna pankade ja keskmüügikoha kaudu, Pärnu — Karu raamatukaupluse a Walgamaale — Karula ühispanga kaudu, Saaremaale — kaitseliidu kaudu jne.

2. klassi piletite ümberwahetamine algab neljapäewal, sedamõõda, kuidas 3. klassi piletid müügikohtadele jõuawad kätte, ja kestab 30. detsembrini. Piletid saadeti müüjaile wälja teisipäewal. 3. klassis on 150.000 piletit, 155.000 piletit wastu 2. klassis ja 160 tuhande piletit wastu 1. klassis. Wõitude arw on endiselt 5.000, wõitude kogusumma aga tubliselt suurem — ümelt 87.632 krooni. Kuid 3. klassis wõitude kogusumma ei ole siiski nimetamiswäärne 4. klassi wõitude kogusumma kõrwal, mis ulatub 547.145 kroonile ja ületab kahekordselt selle klassi piletite kogutõhinna.

3. klassist pääle algab õõna tõsisemõttes raha jagamine rahwale. Klassiloterii jõuab oma kulminatsiooni. 3. ja 4. klassis on wõitude kogusumma 634.000 krooni, kuna samade klasside piletite kogutõhind on 590.000 krooni. Piletiostjalle antakse siin wõitude näol tagasi kõik see raha, mis nad on maksnud nendes klassides piletite eest ja weel osa sellestki rahast, mis nad maksnud eelmistes klassides.

Piletite ümberwahetamine on läinud seni libedasti, loobujaid on seewõrra wähe, et ei saa olla juttugi uute mängijate juurde tulekust, ega ka nende rahuldamisest piletitega, kes wõidu tõttu langenud wälja. Sama olukord kordub tõenäoliselt ka 3. klassis, mille loosimine toimub 9.—11. jaanuarini 1936. a.

Klassiloterii direktor on määranud 120 kr. lohutuspreemia 2 miljoni suuruse pääwõidu pileti müüjale Wiljandi „Pressa" ajalehekontorist. Sama suure summa sai ka esimese klassi pääwõidupileti müüja klassiloterii Keskmüügikohas. Preemia on määratud selleks, et huwitada piletimüüjaid wõitudest, mis langewad nende kaudu müüdud piletitele ja ergutada müüjaid korralikule asjaajamisele.

Tellige „Wõru Teataja"

Eesti hobuste ekspordi lõpp Soomes

Neil päewil läks Soome wiimane saadetis Eesti hobuseid — 18 looma. Üldse on Eestist tänawu Soome eksporteeritud 449 hobust. Ostetud hobustest on läinud Soome põllupidajatele umbes 85 protsent. Hobuste sissewedu oli kõne all ka Soome parlamendis, kus üks eduskonna liige esitas parlamendile küsimuse, kas sissewool ei ole riigile majanduslikult kahjulikud tulemused. Sellele on aga Soome põllutööminister wastanud, et sissewedu on sündinud sellepärast, et Soomes on hobuste puudus ja et ü[illegible] mal ajal ei saa seda katta ka oma hobuste juurdekaswuga. Hobuseid on [illegible]dud Eestist, kus neid on üle tarwi[illegible] ja ka hinnad odawad. Wõrdlemisi [illegible] kese hobuste sissewoo juures ei saa [illegible] mingit hädaohtu, mis oleks teinud wilikuks erilisi abinõusid tarwitu[illegible] wõtta sissewoo takistamiseks. Pääleg[illegible] wäljawedu nüüd sedapuhku iseen[illegible] lõppenud.

Edukad noorkotkad Kanepis.

Noorkotkaste Kanepi malewkonna Kanepi rühm on tegutsemisamaid noorkotkaste rühmi Wõrumaal. Rühm asutati 1933. a. Kanepi koolijuhataja wanakotka Aug. Maiori algatusel. Selle tegewusaja jõuksul on rühma tegewus olnud küllalt intensiiwne. Noorkotkad on kõik omale wormi muretsenud. On osawõetud suwisest õppelaagrist, kus wõistlusi toimid Kanepi noorkotkad eskohale. Käidi ka üleriikliku suurlaagrit Pirital. Neil päewil korraldati „Alati walmis" wõistlused, kus rühm saawutas jälle teatud arwu punkte. Rühma staap koosneb järgmisest juhtidest: wanakotkas õpetaja August Maior, kotkaabi Wold. Ermel; 1. salga päälik Ax. Mürk, abi K. Häelman; 2. salga päälik Hend. Põder, abi Bern. Kaawer, kes ka ühtlasi signalist. 3 salka juhib H. Kirwes. Jääts soowida püsiwust ja tahet ka tulewikus.

Kanepi turg.

Wiimased turupäewad Kanepis kujunesid rahwaosawõtu ning kauba poolest wäga [illegible]. Eriti suur puudus on turul piimasaadustest. Rikkalik oli aga õunaturg. Neid müüdi 2 tükk ja 5 snt. paar. Rukkijahu pakkuti [illegible]elaw, 16 kg makseti 2—2,10 kr., nisupüüt[illegible] —30 s. kg, odrajahu 12—15 s. kg., odra[illegible] loomatoiduks 9—10 s. kg, odratangud 25 senti. Kruubid 18—20 s. kg. Rõõsipiim [illegible] 16 s. (2-toobilise kilunõu täis), talupõi[illegible] 55 s. 400 gr. Manad 14—15 s. paar, me[illegible] —50 s. 400 gr.

Eluswaskad 6—8 kr. tükk. Kartulid [illegible]—1.10 kr. wakk.

Tartu ringkonnakohtu

järgmine wäljasõidu istung toimub Wõrus 12.—20. dets. Kohale tu[illegible] kriminaalosakond.

F-ma G. Scher Wõrus, Jüri tän. 14, telef. 188. Asutatud 1905. a.

Enne kui ostate walmisriideid, külastage meie äri ja teie veendute meie suures walikus, hindade odawuses ja riiete hääduses.

Wõru, Antsla, Sõmerpalu, Vastseliina, Rõuge, Petseri — ostke meilt →

F-ma G. Scher Wõrus.

Wäike kasu, suur läbimüük on meie siht.

Walmisriideid nais- ja mees-

1936. a. uudised!

Tallinna töö

Ülikonna-, palitu- ja kleidiriiet!

Karusnahku. Talimütse. Spordiriietus. Mööbliriiet.

!

Kaotatud

Sookõrist ja Kubja weski waheliisel tee

auto signaal.

Leidjat palutakse teatada ehk ära tuua sõl. wõikese waewatasu eest.

Jõuluks

lastele pildiraamatud, aabitsad, mängud, kõigile kalendrid, õnnesoowikaardid, küünlad jne. ostke lahkesti Wõrus

S. Songi kauplusest,

trükikoja kõrwal.

Suurärі S. Judeikin ja P-del on tõesti kõige suurem walik ja kõige paremad walmisriided —

on lause, mida kuulete tihti rahwalt.

Teadke,

et meie

valmisriided

on walmistatud asjatundlikult, vastupidavast materjalist, uuemate lõigete järele ja I järgu Tallinna rätsepate poolt.

Sellepärast ongi rahva tõekspidamine õige, et parim ostukoht valmisriiete alal on suurär!

S. Judeikin & Pd.

Jüri tn. 16.

Omad mudelid. Mitmekesisem walik.

ERILISELT ODAVAD HINNAD.

Pidage meeles!

Ainult I järgu **kwaliteedi töö** rahuldab Teid **kestwalt** ning walmistab Teile alalist rõõmu. Sellepärast, ärge ostke kergemeelselt ning tutwuge enne ostmist meie **walmisriietega.**

Teadaanne.

Käesolewaga teatame lugupeetud

kanakasvatajatele,

et oleme lõpetanud munaauto wälissõidud kõikidel liinidel.

Täname munamüüjas-peret usaldusse eest, lootes ka järgnewal hooajal Teie lugupidamist weel rohkem wõita.

Wõru Majandusühing.

S. Heilig & A. Rosenblum

Jüri t. 20.

Pidage meeles!

Meie äris on rikkalikus walikus saadawal:

naiste talimantleid, meeste palituid, joped, naiste kleite jne.

Lahtist riiet: willane, siid, welwet jm.

Pudukaupu: käekotid, maco-pesu, talimütsid, suusa-pullowerid j. m.

Odawad hinnad!

KINNITUSSELTS

„OMA"

Peakontor Tartus Riia tän. 41.

Suurem kodumaa kindlustusettevõte. „OA's" kindlustaja ei kanna lisawastutust. Seltsi põhi- ja tagawarakapitalid üle Kr. 675.000,—. Kinniswarad Tartus ja Wiljandis.

Wõru osakond Wõru Ühispangas,

Jüri tn. 22. Telefon 29.

Teatame

lugupeetud linakaswatajatele, et ostame kõrgema päewahinnaga

linu.

Wastuwõtmine iga päew.

Wõru Majandusühing.

Teadaanne.

Pekksigade wastuwõtmine

Saksa- ja Wenemaale saatmiseks

on lõpetatud.

Uuest wastuwõtust teatame eraldi.

Wõru Majandusühing.

Õpetan

juurdelõikust-joonistust

uue kerge metoodi järgi hästi ruttu ja põhjalikult selgeks: mantlid, kostüümid, kleidid, pesu ja lasteriided, lõigete kokkupanemist, shurnaalist wäljatõõtamise juhatus õmbluses ning kõiksugu kunstkäsitöid liht õmblusmasinal ja iluõmblemist igasugusele pesule kindlates wärwides. Kõik kursuse lõpetajad wõiwad täiesti iseseiswalt töötada. Kaugelttulnuile wõimalik ühiskorter. Soowijatele sissekirjutamine iga päew. Kursuse juhataja kauaaegse praktikaga. Diplomeeritud. Kreutzwaldi tän. 44, krt. 1.

Kaotatud

Wõru linnas ifiku- ja kaitsewõõ tunnistus, Jegor Raabel'i nimeline ja üks blankowekssel, Kr. 160. suurune P. Toom'e allkirjaga. Sõõtatan leitud wekslit eb[illegible] andmaft ja tunnistan selle ma[illegible] wusetuks.

P. Toom,
Aleksandri w. Ala-Wõ[illegible]
Mõõdri talu.

Üle Eesti kuulsamad L. Arras'e worstid ja lihasaadused ületawad oma hääduselt kõik teised.

Suurem walik Wõrus.

Alati saadawal igat liiki wärsked worstid. Jõulemüüjatele suur hinnaalandus.

Alati saadawal odawad hanid ja pardid.

Austusega **Ludwig Arras.**

Olen awanud „Mõõsi" weskis uue ajakohaste masinatega sõõstatud

püüliweski.

Weski walmistab: igatsorti pehmet sõõtajahu, poolsõõre, spetsiaalmasinaga mannat ja täissõõre jahu ning rukkipüülit. Wiljasorteerimine.

Willaosakond: igasugust lõnga, kraasiwilla, wiidiwatti.

Omanik **K. Nowek.**

Müüa klaver

(firma Mayer)

Läbiräägida Tartu mantee 1. (Dachsenbergi korteris) iga päew sellal 10—11 e. l. ja 2—3 p. l.

Ämmaemand O. Flink-Jahi

Wõrus, Wabaduse tänaw (II korral, sissekäik õuel[illegible]

Sõõdan ka maale.

Olen oma

arstliie kabineti üle wiinud

Tartu tän. 3. (end. Klausi ma[illegible]

Dr W. Lutzuwer,

Sise-, naiste- ja nahahaigused.

Wastuwõtt kl. 9—12 ja 4—6 p.

Kas teie teate, mispärast

? on **kella- ja kullasepatöökojal A. Neuhausil Wõrus, Kreutzwaldi t. 15** (lukuseppmeister J. Petermanni kõrwal) nii palju tööd?

Sellepärast, et töö on korralik ja hinnad wõistlemata odawad. Küllastage ja weenduge, sest oma sõõm on kuningas.

!

Igasuguste ehte- ja tarbeasjade kuldamine ja hõbetamine.

AUGUST LEPP

Wõrus, Tartu tänaw 9. Wastu turgu.

Kohale jõudnud suures walikus:

klaas- ja portselaankaubad, kohwi- ja lõunaserwiisid, roostewabad noad, kahwlid ja lusikad ning kõik alumiiniumkaubad.

HINNAD SOODSAD.

Austusega **A. LEPP.**

Dr. E. Judeikin.

Sisehaiguste eriarst, suguhaigused

Elektrirawi. Diathermia.

Kõrgustikupäike.

Aleksandri t. 14, tel. 190.

Kõnetunnid (ka haigekassa liikmeile) kl. 9—12 ja 5—7.

Põlwas müüb

„Wõru Teataja" iiti[illegible]tuid numbreid **G. Müü[illegible]berg,** wastu postkontorit.